

OBSAH

Úvod	9
1. MEZINÁRODNÍ PODNIKÁNÍ	11
1.1 Motivy pro mezinárodní podnikání	13
1.2 Formy mezinárodního podnikání nefinančních firem	15
1.3 Rozhodování o formách vstupu podniků na zahraniční trhy	17
1.4 Vývojové tendence v mezinárodním podnikání	19
2. RIZIKA MEZINÁRODNÍHO PODNIKÁNÍ	24
2.1 Podnikatelská rizika	26
2.2 Rizika v přeshraničních podnikatelských aktivitách	28
2.2.1 Riziko teritoriální	30
2.2.2 Riziko komerční	32
2.2.3 Riziko měnové	34
2.3 Metody řízení rizik v mezinárodním podnikání	39
2.3.1 Převzetí rizika	41
2.3.2 Nástroje omezování rizik	42
3. ŘÍZENÍ KURZOVÉHO RIZIKA	47
3.1 Identifikace rizika – otevřená devizová pozice	47
3.2 Měření kurzového rizika	49
3.2.1 Metoda alternativních scénářů	49
3.2.2 Metoda Value at Risk	52
3.3 Zajištění kurzového rizika	57
3.3.1 Rozhodnutí o zajištění	57
3.3.2 Externí metody zajištění kurzového rizika	59
3.3.3 Interní metody zajištění kurzového rizika	61
3.4 Specifika řízení ekonomického kurzového rizika	65
3.5 Specifika řízení translačního kurzového rizika	69
4. FINANČNÍ A KOMODITNÍ DERIVÁTY V MEZINÁRODNÍM PODNIKÁNÍ	71
4.1 Obecná charakteristika a základní členění	71
4.2 Forwardy	73

4.2.1	Měnový forward (FX forward)	73
4.2.2	Dohoda o termínové úrokové sazbě	80
4.3	Futures	82
4.3.1	Základní charakteristika a specifika obchodování s futures	82
4.3.2	Průběh a využití futures kontraktů na příkladě měnových futures	83
4.3.3	Další druhy futures a možnosti jejich využití	88
4.4	Swapy	89
4.4.1	Devizový swap	89
4.4.2	Měnový swap	91
4.5	Opce	95
4.5.1	Podstata opčních obchodů	95
4.5.2	Základní opční pozice na příkladě měnových opcí	96
4.5.3	Cena měnové opce	101
4.5.4	Využití opcí v mezinárodním podnikání	103
4.6	Shrnutí	109
5.	VYBRANÁ OPATŘENÍ HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY STÁTŮ A JEJICH VLIV NA FINANČNÍ STRATEGIE PODNIKŮ	111
5.1	Daňová opatření	111
5.1.1	Nepřímé daně	112
5.1.2	Přímé daně	114
5.1.3	Další faktory	118
5.2	Regulace v oblasti účetních předpisů a její vliv na mezinárodní podnikání	119
5.3	Politika vlád vůči přímým zahraničním investicím	120
5.3.1	Vývojové tendence	121
5.3.2	Mezistátní smluvní úprava	122
5.3.3	Investiční pobídky	124
5.4	Financování přeshraničních aktivit podniků se státní podporou	126
5.4.1	Institucionální rámec	127
5.4.2	Předmět financování a obvyklé podmínky	129
5.4.3	Mezinárodní koordinace	130
5.5	Členství států v mezinárodních ekonomických organizacích	132
5.6	Cla a opatření související s celním režimem	140
5.7	Měnová politika	153
6.	FINANCOVÁNÍ VÝVOZU A PŘÍMÝCH ZAHRANIČNÍCH INVESTIC SE STÁTNÍ PODPOROU V ČR.	158
6.1	Systém podpory podnikání a právní rámec	158
6.2	Institute pro podporu podnikatelského prostředí v ČR	161

6.3	Podpora exportu v oblasti finančních služeb a pojištnictví	162
6.4	Některé další nástroje podpory podnikatelské činnosti	168
6.5	Aktuální tuzemské programy s využitím podpory EU	171
7.	FINANCOVÁNÍ MEZINÁRODNÍ OBCHODU	176
7.1	Faktory ovlivňující financování mezinárodního obchodu	178
7.2	Spolupráce s bankami a dalšími finančními institucemi	179
7.3	Metody a nástroje financování	181
7.3.1	Krátkodobé financování mezinárodního obchodu	182
7.3.2	Střednědobé a dlouhodobé financování mezinárodního obchodu	187
7.3.2.1	Specifika obchodování investičním zbožím	187
7.3.2.2	Metody financování	189
7.4	Kritéria rozhodování	196
8.	PŘÍMÉ ZAHRANIČNÍ INVESTICE A JEJICH FINANCOVÁNÍ	197
8.1	Ekonomické předpoklady přímých zahraničních investic	200
8.2	Právní formy realizace přímých zahraničních investic	201
8.3	Financování přímých zahraničních investic	207
9.	MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY A MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ JEJICH PŘESHRAŇNÍČNÍCH AKTIVIT	216
9.1	Definování malých a středních podniků	217
9.2	Formy internacionalizace malých a středních podniků	219
9.2.1	Nepřímá účast MSP v mezinárodním podnikání	220
9.2.2	Přímá účast MSP v mezinárodním podnikání	222
9.3	Malé a střední podniky v ČR	223
9.4	Získávání finančních zdrojů pro zahraniční podnikatelské aktivity MSP	226
9.4.1	Politika komerčních bank vůči MSP	227
9.4.2	Instituce poskytující finanční podporu MSP v ČR	229
9.4.3	Další možnosti financování	232
10.	RIZIKOVÝ KAPITÁL (VENTURE CAPITAL) A MOŽNOSTI JEHO VYUŽITÍ VE FINANCOVÁNÍ PŘESHRAŇNÍČNÍCH PODNIKATELSKÝCH AKTIVIT	236
10.1	Charakteristika rizikového kapitálu	236
10.2	Rizikový kapitál jako partner podniku	237
10.3	Porovnání rizikového kapitálu s jinými zdroji financování	238
10.4	Investiční zaměření a finanční zdroje rizikového kapitálu	240
10.5	Využití rizikového kapitálu v rozvinutých ekonomikách a v České republice	242
10.6	Příprava vstupu rizikového kapitálu	243

11. ŘÍZENÍ AKTIV A PASIV V MEZINÁRODNÍM PROSTŘEDÍ	248
11.1 Náklady kapitálu v mezinárodní prostředí	248
11.2 Mezinárodní financování	252
11.2.1 Motivy pro využití služeb mezinárodních finančních trhů	252
11.2.2 Efektivní sazba financování při využití ročního úvěru v cizí měně	254
11.2.3 Faktory ovlivňující rozhodnutí o přijetí ročního úvěru v cizí měně	256
11.2.4 Obligace a dlouhodobé úvěry v cizí měně	263
11.2.5 Vlastní zdroje financování v mezinárodním prostředí	268
11.3 Řízení finančních toků v mezinárodním prostředí	270
11.3.1 Nástroje optimalizace mezinárodních finančních toků	271
11.3.2 Umístění dočasně přebytečných fondů na mezinárodních trzích	272
12. SPRÁVA POHLEDÁVEK V MEZINÁRODNÍM PODNIKÁNÍ	277
12.1 Administrace pohledávek	278
12.2 Prevence pohledávek	280
12.3 Inkaso pohledávek	284
13. STRATEGIE PODNIKŮ VE FINCOVÁNÍ PŘESHRAŇIČNÍCH EKONOMICKÝCH AKTIVIT	288
13.1 Specifika finančních strategií transnacionálních korporací	290
13.1.1 Opatřování finančních zdrojů	291
13.1.2 Centralizace finančních toků	293
13.1.3 Kritéria pro investiční rozhodování	295
13.1.4 Využívání měnového vývoje	296
13.1.5 Využívání rozdílů v konstrukci daňových systémů	298
13.1.6 Nástroje přeshraničního transferu finančních prostředků	299
13.2 Strategie ostatních obchodních a výrobních podniků	301
13.2.1 Přenesení funkce financování zahraničních ekonomických vztahů na specializované subjekty	301
13.2.2 Strategie diverzifikace finančních zdrojů	303
13.3 Specifika finančních strategií malých a středních podniků v ČR	306
Literatura	308
Seznam zkratk	312
Rejstřík	314
Slovo o autorech	317